

พฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชนเผ่าซาไกในจังหวัดตรัง พัทลุง และยะลา
Ethnobotany of Sakai Tribe in Trang, Phatthalung and Yala Provinces

เกศริน มณีnoon
Katesarin Maneenoon

วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพฤกษศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Master of Science Thesis in Botany
Prince of Songkla University
2544

๑

เลขหมู่	GN476.F3	745	2544
Bib Key	241364		

(1)

ชื่อวิทยานิพนธ์	พฤกษศาสตร์พื้นบ้านของชนเผ่าชาไกในจังหวัดตรัง พัทลุง และยะลา
ผู้เขียน	นางสาวเกศริน มณีนน
สาขาวิชา	พฤกษศาสตร์
ปีการศึกษา	2544

บทคัดย่อ

ศึกษาการนำพืชมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตของชาไก 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 มีวิถีการดำรงชีวิตแบบสังคมเมือง พื้นที่ศึกษาคือ หมู่บ้านชาไก อ.ธารโต จ.ยะลา กลุ่มที่ 2 มีวิถีการดำรงชีวิตแบบกึ่งดั้งเดิม พื้นที่ศึกษาคือ บ้านท่าเขา อ.ปะเหลียน จ.ตรัง และกลุ่มที่ 3 มีวิถีการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิม พื้นที่ศึกษาคือ บ้านตระ อ.ปะเหลียน จ.ตรัง และบ้านทุ่งนารี อ.ป่าบอน จ.พัทลุง ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2542 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 โดยการสอบถามส่วนของพืชที่นำมาใช้ประโยชน์ วิธีการใช้สรรพคุณ ชื่อพืชทั้งภาษาชาไกและภาษาท้องถิ่น พร้อมทั้งบันทึกภาพ เก็บตัวอย่างพืช และตรวจสอบชื่อวิทยาศาสตร์ ผลจากการสำรวจรวบรวมพืชได้ 69 วงศ์ 128 สกุล และ 171 ชนิด นำมาจัดจำแนกกลุ่มพืชตามลักษณะการใช้ประโยชน์ได้ 4 กลุ่ม คือ พืชอาหาร 96 ชนิด พืชสมุนไพร 68 ชนิด พืชที่นำมาสร้างที่อยู่อาศัยและเครื่องมือ 12 ชนิด พืชที่ใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ 15 ชนิด พืชที่นำมาใช้ประโยชน์มากที่สุดพบในวงศ์ Annonaceae, Euphorbiaceae และ Dioscoreaceae ตามลำดับ พืชแต่ละวงศ์ได้จัดทำคำบรรยายรายละเอียดพืชที่ศึกษา ตลอดจนการเปรียบเทียบการนำพืชไปใช้ประโยชน์โดยชาไกทั้ง 3 กลุ่ม พร้อมทั้งภาพสีแสดงลักษณะนิเวศวิทยาของพื้นที่ศึกษา พืชบางชนิดที่น่าสนใจ และผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากพืชบางชนิด

